καὶ στενοχωρημένος.

— Τί νἄπαθε ὁ Γιῶργος ; μονολογοῦσε. Τί νἄγινε ; Φοβᾶμαι μὴν τὸν ἔννοιώσαν οἱ μπουτζόβλαχοι καὶ τὸν σκότωσαν, ἀπάνω ποὖκλεβε τὸ Φλῶρο. Κι' ἂν σκοτώθηκε τὸ παιδί, τί ψυχὴ θὰ δώσω, ὁ καϋμένος, στὸ Θεό, γιατὶ ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία ! Τί μ' ἔβαλε ὁ Γιούδας νὰ ἰδῶ αὐτὸ τὸ τραγί καὶ νὰ τὸ ζηλέψω, νὰ θελήσω νὰ τ' ἀγοράσω καὶ νὰ μὴ μοῦ τὸ δώκη ὁ καλπόβλαχος, ἂν καὶ τοῦ πρόσφερα πέντε λίρες σὰν νἄταν βῶδι ἀτ' τὴν Κατερίνα, τὸ βιὸ τοῦ διαβόλου ! Φταίω κ' ἐγώ, ἀλλὰ φταίει κ' αὐτὸς ὁ παληάνθρωπος, ὁ Κίτσος Τέζας. Γιατὶ νὰ μὴ μοῦ τὸ δώκη, ἀφοῦ τᾶδωκα πέντε λίρες ; Ποῦ ἀκούστηκε ποτὲ νὰ πουληθῆ τραγὶ πέντε λίρες ;

Βασίλευε ὁ ἥλιος καὶ τῆς τέταρτης μέρας κ' ὁ Γιῶργος δὲν εἶχε τοῦ. Δὲν τὸν χωροῦσε ὁ τόπος τὸν πατέρα μου ἀπὸ τὴ στενοχώρια καὶ στὸ ρακὶ ἀπὸ τὸ παγοῦρι.

Ἀπόδειπνα βρόντησε ἡ αὐλόπορτα κ' ὁ Κοράκης ἀλύχτησε. Πετάχτηκε ὁ πατέρας μου στὸν ἐξώστη τῆς κρεββάτας καὶ ρώτησε :

— Ποιὸς εἶνε ;

— Εἶμαι ὁ Γιῶργος, τὸ γνήσιο παιδὶ τοῦ Γκίκα ἀπὸ τὴ Μπράνια ! ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Γιώργου.

— Τῶφερες, μωρὲ κερατᾶ ; τὸν ρώτησε ὁ πατέρας μου χαρούμενος.

— Τῶφερα λέει ; ἀπολογήθηκε ὁ Γιῶργος περήφανα. Τῶφερα καὶ τὸ παράφερα ! Καὶ πῶς ἀλλοιῶς θὰ ἤμουν γνήσιο παιδὶ τοῦ Γκίκα ἀπὸ τὴ Μπράνια κ' ὄχι μπάστος, ὅπως φοβήθηκες ἐσύ ;

Ἄνοιξαν ἡ θύρες κ' ἀνέβηκε ἀπάνω ὁ Γιῶργος, σέρνοντας τὸ Φλῶρο ἀτ' τὸ δεξὶ τὸ κέρατο. Ὁ πατέρας μου εἶχε μεθύσει ἀτ' τὴ χαρά του καί, βγάζοντας μιὰ λίρα, εἶπε στὸ θριαμβευτὴ Γιῶργο :

— Φίλα χέρι, παληάνθρωπε, νὰ πάρης τὴ λίρα !...

Φίλησε ὁ Γιῶργος τὸ χέρι τοῦ πατέρα μου, πῆρε τὴ λίρα, ἔφαγε ψωμὶ κ' ὕστερα πῆρε τὸ Φλῶρο καὶ πάει στὸ χειμάδι.

Ὕστερ' ἀπὸ ἕξη μῆνες, τὴν ἄνοιξε, νάτος πάλι ὁ τσέλιγκας Κίτσιο Τέζας νὰ διαβαίνη πάλι μὲ τὸ κοπάδι του τὸν ἀνήφορο γιὰ τὰ βουνὰ τοῦ Ζαγοριοῦ. Ἀνέβηκε στὸ σπίτι μας νὰ χαιρετήση τὸν πατέρα μου, νὰ πῆ κανέναν καφὲ καὶ κανένα ρακὶ καὶ νὰ πάρη πάλι ἄδεια νὰ βοσκήση τὸ κοπάδι του μιὰ μέρα στὸ χωριό, γιατ' ἦταν κουρασμένο καὶ δὲν μποροῦσε νὰ περπατήση.

Ὁ πατέρας μου τὸν δέχτηκε μὲ πλειότερη καλωσύνη ἀπὸ ἄλλοτε, κι' ἀπάνω στὴν κουβέντα τὸν ρώτησε :

— Πῶς τὸν ἔχεις τὸ Φλῶρο, Κίτσο ; Ἄ, ἀρὲ κουμπάρε, δὲν ξέρεις πόσο μοῦ κακοφάντηκε ποὺ μοῦ χάλασες τὸ χατῆρι καὶ δὲν μᾶδωκες τὸ Φλῶρο, μ' ὅλες τὶς πέντε λίρες ποὺ σᾶρριξα στὴν ποδιά...

— Ἄχ, ἀρχοντά μου ! ἀπολογήθηκε βαρύθυμα ὁ τσέλιγκας. Νὰ τσάκιζα τὸ πόδι μου βγαίνοντας ἀπέδω μέσα ! Τί κατάλαβα ποὺ δὲν σοῦ τὸν ἔδωκα, τὸ βιὸ τοῦ διαβόλου, κ' ἐσένα δυσαρέστησα καὶ τὶς πέντε λίρες τὶς ἔχασα ! Ποῦ εἶχε ἀκουστεῖ ποτὲ πέντε λίρες γιὰ ἕνα τραγί ; Γιὰ ἕνα τομάρι ; Ἔπρεπε νὰ μὲ τιμωρήση ὁ Θεὸς —προσκυνοῦμε τ' ὄνομά του— καὶ μὲ τιμώρησε. Μοῦ τὸ κλέψαν τὸ ἔρμο, ἀρχοντά μου, κάτω ἀπὸ τὸ Μαλοῦνι, κοντὰ στὴν Κοκκινίστα. Καλὰ νὰ μοῦ κάμουν ! Δὲν ματατοχτάω τέτοιο τραγί, τὸ ἔρμο, ἀρχοντά μου ! Δὲν ματατοχτάω !

Τότε ὁ πατέρας μου τοῦ πέταξε τέσσερες λίρες καὶ τοῦ εἶπε :

— Πάρε τέσσερες λίρες μονάχα, γιατὶ τὴν ἄλλη λίρα τὴν ἔδωκα τοῦ Γιώργου Γκίκα ποὖρθε κάτω ἀπὸ τὸ Μαλοῦνι κοντὰ στὴν Κοκκινίστα καὶ σοῦ τὸν ἔκλεψε τὸ ζηλεμμένο Φλῶρο σου, κατὰ διαταγή μου, καὶ μοῦ τὸν ἔφερε στὸ κοπάδι μου....

Ἀκούγοντας αὐτὰ ὁ τσέλιγκας, ὁ Κίτσιο Τέζας, ἔμεινε ἄναυδος κ' ἀφοῦ συνῆρθε, σύμμασε ἀπὸ καταγῆς τὶς τέσσερες λίρες, φίλησε τὸ δεξὶ γόνα τοῦ πατέρα μου, ὅπως καθόταν στὴν κορφὴ σταυροπόδι καὶ τοῦ εἶπε :

— Θεὸς σχωρέσ' τὴ μάνα σου καὶ τὸν πατέρα σου, ἀρχοντά μου, μὲ τὸ καλὸ ποὺ μᾶκανες αὐτὴ τὴ στιγμή, γιατὶ εἶχα τέτοια ἀνάγκη ν' ἀγοράσω ἀραποσίτι γιὰ τὰ παιδιά μου καὶ τοὺς πιστικούς μου, ὥστε θ' ἀναγκαζόμουν νὰ πουλήσω εἴκοσι γίδια, γιὰ νὰ οἰκονομήσω τὶς τέσσερες λίρες, ποὺ μᾶδωκες τώρα. Θεὸς σχωρέσ' τὴ μάνα σου καὶ τὸν πατέρα σου, ἀρχοντά μου, ξαναλέω καὶ θὰ τὸ ξαναλέω χίλιες φορές !

Τότε ὁ πατέρας μου τοῦ εἶπε :

— Ἂν σοῦ κάγεται ἡ κυρνιά, κουμπάρε, γιὰ τὸ Φλῶρο, νὰ σοῦ τὸν δώκω πίσω....

— Παταπά, ἀρχοντά μου ! Παταπά ! Χαλάλι σου ὁ Φλῶρος· σὰν τὸ γάλα πῶπα ἀπὸ τὸ βυζὶ τῆς μάνης μου !

Καὶ, λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ τσέλιγκας, ὁ Κίτσιο Τέζας χαιρέτησε κ' ἔφυγε, ἐξακολουθοῦντας νὰ σχιστάη τὴ μάνα καὶ τὸν πατέρα τοῦ πατέρα μου.

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΓΙΑΣΛΗΣ

□ □ □ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ □ □ □

Ἁρμονία

(Τοῦ Λίμπχτεν)

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

Η ΓΕΝΝΑΙΟΨΥΧΙΑ ΜΙΑΣ ΚΟΡΗΣ

Ἡ ἱστορία ποὺ θὰ ἀφηγηθοῦμε παρακάτω, συνέβη πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια στὸ Μὲτς τῆς Γαλλίας, μιὰ νύχτα χιονισμένη.

Ἐκείνη τὴ νύχτα φυσοῦσε ἕνας διαβολεμμένος βορηᾶς ποὺ ξεπάγιαζε τοὺς διαβάτες καὶ ποὺ ἡ ψύχρα του ἔφτανε ὥς τὰ κόκκαλα.

Στὸ Μὲτς ὑπηρετοῦσε τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ὡς στρατιώτης ἕνάτιος νέος, ἀρκετὰ φιλάσθενος, ὁ ὁποῖος εἶχε συνταχθεῖ νὰ φυλάξη τὴ νύχτα σκοπὸ στὸ πιὸ χειρότερο σημεῖο τῆς πόλεως.

Ὁ νέος ἦταν ἀραβωνιασμένος μὲ μιὰ κοπέλλα, ἡ ὁποία τὸν ἀγαποῦσε ὑπερβολικά. Μόλις ἡ νέα πληροφορήθηκε, ὅτι ὁ ἀραβωνιαστικός της ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ παραμείνη στὸ ὄπαιθρο μὲ τέτοιον καιρό, κατελήφθη ἀπὸ μεγάλη πικρὴ κ' ἀνησυχία.

Ἦταν βέβαιη, ὅτι στὴν κατάσταση ποὺ βρισκόταν ὁ νέος, θὰ πλευρίτωνε ἀτ' τὸ κρύο καὶ γ' αὐτὸ ὅταν ἔλεγε νὰ κοιμηθῆ, δὲν μποροῦσε νὰ κλείση μάτι. Σηκώθηκε λοιπόν, ἐνδύθηκε, βγῆκε ἔξω κρυφὰ ἀτ' τοὺς δικούς της καὶ πῆγε ν' ἀναμείνη τὸν ἀγαπημένο της.

Ὅταν ἔφτασε στὴ σκοπιά του, τὸν βρῆκε πραγματικὰ παγωμένο κ' ἀνίκανο ν' ἀνθέξη περισσότερο σὰν κρυο τῆς νύχτας.

Ἡ κόρη, ἡ ὁποία ἦταν καὶ ἐκ φύσεως εὐαίσθητη, ἄρχισε νὰ τὸν παρακαλῆ νὰ πάη στὸ σπίτι της, ὅπου τοῦ εἶχε ἑτοιμάσει μιὰ καλὴ φωτιὰ γιὰ νὰ ξεσταθῆ.

Ὁ στρατιώτης ὅμως ἀπαντοῦσε ἀρνητικὰ στὴν πρότασί της.

Ἡ ἀραβωνιαστικιὰ τοῦ ἀτ' τὴν ἄλλη μεριὰ, ἐπέμενε νὰ φύγη. Ἂν ἔμενε περισσότερο ἐκεῖ, θὰ κοκκάλωνε ἀπραξῶς ἀπὸ τὸ κρύο.

Στὸ τέλος ὁ νέος, βλέποντας πὼς ἡ μνηστή του εἶχε δίκηο, δέχτηκε νὰ μείνη γιὰ λίγη ὥρα.

Πρωτοῦ φύγει, τῆς ἄφησε τὸ κράνος του καὶ τὸν μανδύα του καὶ τῆς ἔδωσε καὶ τὸ σύνθημα, γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήση ἐν περιπτώσει νυκτερινῆς ἐρεύνας.

Ἡ γενναία κόρη ἐγκαταστάθη στὸ φυλάκιό του, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται τὸ φοβερὸ κρύο.

Γιὰ κακή της ὅμως τύχη, σὲ λίγο φύσηκε νὰ πλησιάζη ἡ νυκτερινὴ ἔφοδος καὶ αὐτή, ἀντὶ νὰ ἐκφωνήση κυτὰ τὰ συνηθισμένα, τὸ σύνθημα, τέλειωσε κ' ἔμεινε σιωπηλή.

Ὁ ἀξιωματικὸς πῆγε κοντά της, νομίζοντας πὼς ὁ σκοπὸς ἐκοιμᾶτο, κ' ἔμεινε ἐκπλήκτος, βρίσκοντας κάτω ἀτ' τὸν στρατιωτικὸ μανδύα μιὰ γυναίκα.

Ἡ νέα ὁδηγήθηκε ἀμέσως στὸν διοικητὴ τοῦ σώματος κ' ἐκεῖ ὡμολόγησε κλαίγοντας τὴν ἀλήθεια.

Ὁ συνταγματάρχης ἔστειλε τότε νὰ καλέσουν τὸν στρατιώτη καὶ τὴν ἄλλη μέρα συγκροτήθηκε ἔκτακτο στρατοδικεῖο, τὸ ὁποῖο τὸν καταδίκασε σὲ θάνατο.

Εἶνε ἀδύνατο νὰ περιγράψη ἡ θλίψη ποὺ δοκίμασε ἡ ἀραβωνιαστικιὰ του, μαθαίνοντας τὴ σκληρὴ ἀπόφασι ποὺ εἶχαν βγάλει οἱ στρατοδίκαι. Μὲ λιτὰ μαλλιά, τρελλὴ ἀτ' τὴν ἀπελπισία της, ἄρχισε νὰ πλανᾶται στοὺς δρόμους κλαίγοντας καὶ φωνάζοντας ὀνματὰ τὴ συμφορὰ ποὺ τὴ βρῆκε.
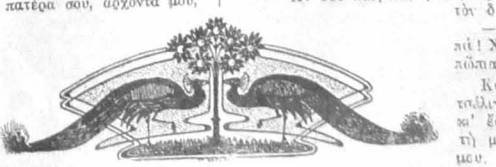
Ἡ εἴδησις τῆς καταδίκης τοῦ ἀθώου στρατιώτη πρόκαλοῦσε τὴ συμπάθεια καὶ τὸν πόνο σὲ ὅλους ὅσοι τὴν ἄκουγαν καὶ ἀρὸ πάντων στὶς γυναῖκες. Ἔτσι δὲν ἄργησε νὰ σχηματισθῆ μιὰ ἐκστατικὴ διαδήλωσις ἀπὸ γυναῖκες, ἡ ὁποία πῆγαν στὸ διοικητὴ τοῦ συντάγματος καὶ τοῦ ζήτησαν νὰ δώση χάρι στὸ μελλοθάνατο στρατιώτη. Ὅλες τους κλαίγανε. Ὁ διοικητὴς συγκινήθηκε κ' αὐτός. Κ' ἐπέτρεψε χάρι στὸν κατάδικο στρατιώτη, ὁ ὁποῖος ἐτέλεσε σὲ λίγες μέρες τοὺς γάμους του μὲ τὴ λατρευτή του μνηστή.